

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
Srijeda,
18. studenoga 1953.
Izlazi tjedno
God. II. Broj 67
Cijena 7 dinara

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

Izvršeni izbori u jedinicama JNA

100 posto glasali pripadnici našeg garnizona

U ponedjeljak 16. o. mj. je u jedinicama šibenskog garnizona vladalo vrlo svečano raspoloženje. Veselje je ozarilo lica pripadnika naše slavne Armije, koji su toga dana u kasarnama, isturenim položajima i osmatračnicama, glasajući za zastupničke kandidate, ujedno glasali za socijalizam, za slobodu, nezavisnost i sigurnost svoje socijalističke domovine.

Pred svim biralištima, koja su bila svečano ukrašena odjekivala je snažno partizanska pjesma vojnika i mornara socijalističke zemlje. I oni borci koji su se nalazili na udaljenim osma-

tračnicama i isturenim položajima nesmetano su izvršili svoja patriotsku dužnost. Svi su oni glasali na pokretnim — plovećim biralištima.

Do 11 sati glasalo je 50% vojnika našeg garnizona, a do 13 sati procenat je već iznosio 78%. Do 15 sati glasalo je 95%, boraca, dok je konačni rezultat iznosio 100%.

Izbori su svugdje na području šibenskog garnizona protekli u pjesmi i veselju birača-pripadnika Jugoslavenske narodne armije.

Održano niz zborova u poduzećima

Novi Gradski komitet Narodne omladine

Brojna omladina grada okupila se je 11. ov. mj. u dvorani poduzeća »Velimir Skorpik« da prisustvuje svojoj X. gradskoj konferenciji na kojoj su izabrali novi Gradski komitet, nadzornu komisiju i delegate za IV. kongres Narodne omladine Hrvatske.

Referat o radu omladinske organizacije podnio je drug Miloš Zlatović, sekretar Gradskog Komiteta NOH-e.

Na konferenciji su nagrađene i pohvaljene najbolje organizacije i najzaslužniji omladinci i omladinke. Na kraju su upućeni pozdravni telegrami CK Savezu komunista Jugoslavije i drugu Titu, CK Narodne omladine Hrvatske i Državnom sekretarijatu za poslove Narodne obrane.

U referatu je, između ostalog, konstatirano da ima niz nedostataka u radu radničke omladine, koji se osobito očituju u nedovoljnom nastojanju da se postigne što bolje stručno znanje. Cinjenica je, da mladi radnici, kad završe naukovanje, nisu sposobni da izvršavaju povjerene im zadatke u poduzeću. U gradu, osim toga, postoji mali broj uprava poduzeća i organizacija Narodne omladine koji vode ozbiljniju brigu o učenicima u privredi. Ne vodi se kontrola o njihovom učenju, pohađanju škole, disciplini i tome sl.

Organizacija Narodne omladine u školama usmjerila je svoje težište rada na učenje što je jedan od osnovnih zadataka. Međutim, postignuti rezultati ne mogu zadovoljiti. Relativnom neuspjehu u našim školama može se, između ostalog, pripisati i činjenici da se jedan dio srednjoškolske omladine bavi, bilo čim, a najmanje samim učenjem. Na primjer mnogo se dragocjenog vremena žrtvuje u čitanju literature vrlo sumnjivog sadržaja dok se priznatim djelima naših i stranih pisaca ne poklanja skoro nikakva pažnja.

Stetno je i to što srednjoškolska omladina nije dovoljno upoznata s revolucionarnim zbi-

(Nastavak na 2. strani)

130 delegata na kotarskoj konferenciji NOH-e

130 delegata iz svih osnovnih organizacija Narodne omladine s područja kotara sakupilo se jučer u prostorijama poduzeća »Velimir Skorpik« da sudjeluje u radu X. kotarske konferencije Narodne omladine. Pored delegata, konferenciji su prisustvovali i drugovi Marinko Grujić, član CK Narodne omladine Hrvatske, Pere Skarica, sekretar Kotarskog komiteta SK, Nikola Spirić, predsjednik NO-a kotara, Nikola Čaće, tajnik NO-a kotara, zatim sekretari općinskih komiteta SK, te predsjednici i tajnici NO-a općina.

Nakon referata, koji je podnio predsjednik Kotarskog komiteta NOH-e Rajko Dobrijević i diskusije, izvršen je izbor novog Kotarskog komiteta u koji je ušlo 21 član. Za predsjednika je izabran drug Rajko Dobrijević, a za sekretara drug Rade Čakić.

U političkim pripremama za predstojeće izbore živo su učestvovali i zastupnički kandidati za Savezno i Republičko vijeće proizvođača. Oni su posjetili niz većih i manjih poduzeća u kojima su održali političke sastanke i dogovore sa neposrednim proizvođačima.

Do 11. o. mj. održano je deset političkih zborova na kojima su radnicima govorili ne samo zastupnički kandidati za Savezno odnosno Republičko vijeće dr. Ivan Ribar, Nikola Sekulić, Gušter Sprljan i Pere Skarica, već i zastupnički kandidati za Savezno odnosno Republičko vijeće proizvođača Ivo Družić, Slavo Radin i Marin Kršul.

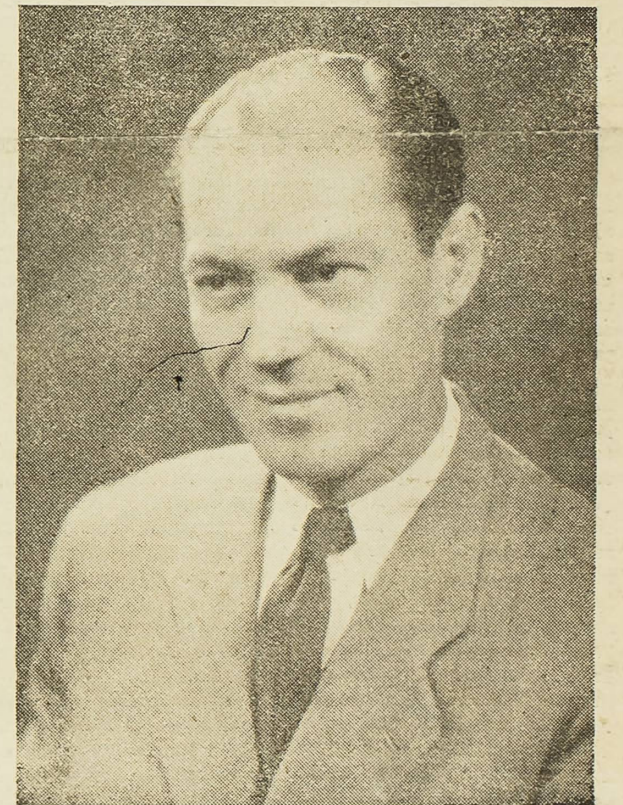
S obilaskom poduzeća nije se prestalo. 12. ov. mj. održan je predizborni miting u ugostiteljskom poduzeću »Jadrina« na kojem je govorio kandidat Slavo Radin. On je sutrađan održao skupni zbor na Sipadu, kojem je prisustvovalo oko 300 radnika i službenika tog poduzeća. Oko 400 radnika poduzeća »Luka i Skladista«, te Pomorsko građevnog pažljivo je saslušalo izlaganje Nikole Sekulice i Slave Radina. Drug Radin je u svom govoru, između ostalog, istakao ulogu radničkog samoupravljanja, a govorio je i o značaju doma vijeca proizvođača. Drug Nikola Sekulić se u glavnim crtama osvrnuo na lokalne probleme, govorio je o privrednim uspjesima i o podizanju životnog standarda, o neprijateljskom djelovanju klera i na kraju se dotakao nekih važnijih međunarodnih pitanja osobito odnosa između naše zemlje i Italije.

Kandidat ing. Kršul održao je 16. o. mj. politički sastanak sa radnicima željezničke stanice, ložionice i sekcije, a sutrađan je govorio na zboru, kojem su prisustvovali radnici i službenici poduzeća »Krka«, »Štampa«, »Dupin« i Pošta.

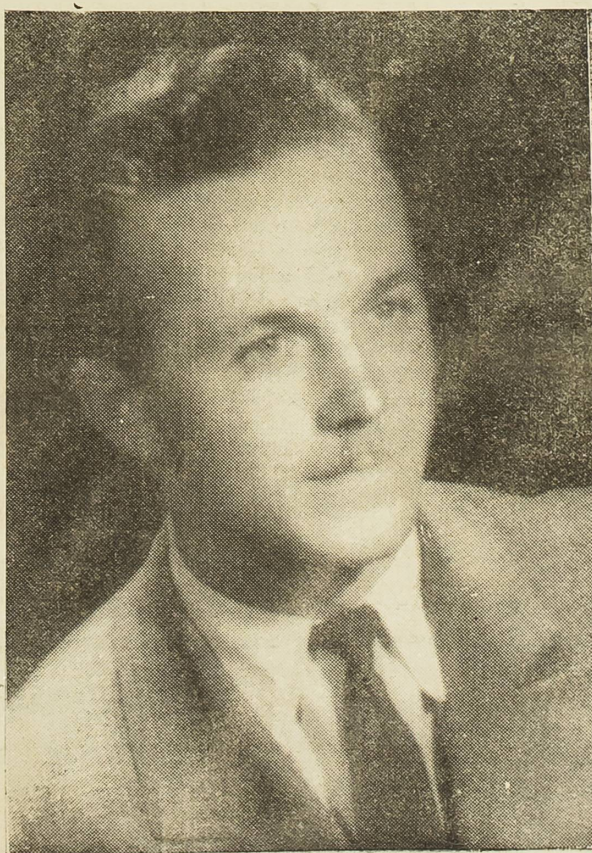
Na svim tim sastancima proizvođači su izražavali svoju spremnost da brane interese socijalističke domovine, a ujedno su manifestirali svoju ljubav prema voljenom drugu Titu i Savezu komunista Jugoslavije.

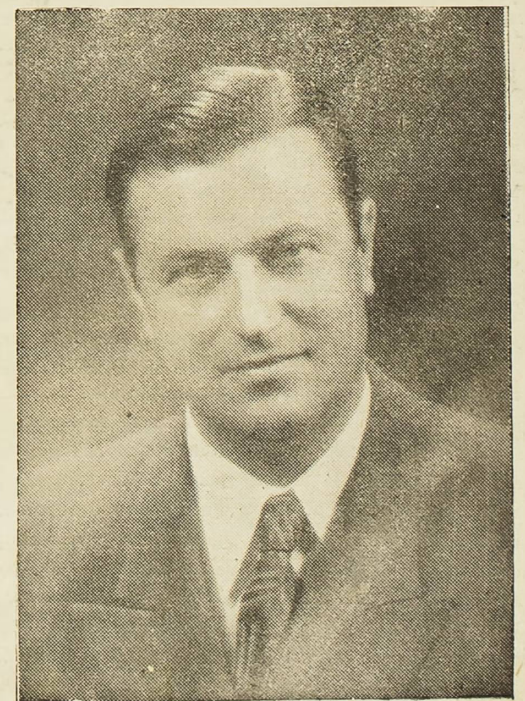
Ivo Družić, kandidat za Savezno vijeće proizvođača

Slavo Radin, kandidat za Republičko vijeće proizvođača

Ing. Marin Kršul, kandidat za Republičko vijeće proizvođača

Vitomir Gradiška, kandidat za Republičko vijeće proizvođača (grupa poljoprivrede)

Vodičani odali poštu svojim palim borcima

U nedjelju 15. o. m. mnoštvo naroda iz Vodica i Srime posjetilo je grob 114 poginulih boraca iz Vodica i Srime. Tom prilikom grob je bio okičen sa 120 vijenaca, koje je položila rodbina, ustanove i društvene organizacije. Odavanju dužne počte prisustvovala je i Vodička narodna glazba.

Na grobu palih boraca govorio je drug Nikola Spirić, predsjednik NO-a kotara Šibenik. On je evocirao uspomene iz slavni dana naše historije, kada su borci NOB-e davali svoje živote za slobodu i nezavisnost svoje domovine, za socijalizam i vlast radnog naroda. U svom govoru drug Spirić je rekao: »Naši drugovi ginuli su od fašističke ruke koja je masovno uništavala naš narod. Vodice je u toku NOB-e dalo preko 700 žrtava. To se ne može zaboraviti niti danas, kada talijanski fašisti po-

novno dižu glavu s namjerom da nam oduzmu naš teritorij. Ali neka znaju, rekao je drug Spirić, da im to ne će uspjeti.«

Drug Spirić je rekao da smo mi ponosni i na svoje žrtve i to ne samo na one koje su pale u okršajima s neprijateljem nego i na sva ona stradanja i svu golgotu koju je čitavo selo podnijelo pod okupatorom. Zatim je kazao da su glad, muke, prebijanja i zlostavljanja naših ljudi u toku okupacije bili jedna velika žrtva koju je Vodice podnijelo od okupatora. I to zato, jer nije htjelo da kleči pred tudinskom tiranijom. Unatoč svih žrtava i stradanja, rekao je on, Vodice je bilo i ostalo hrvatsko, jugoslavensko i komunističko.

Nakon govora druga Spirića četa lovačkog društva ispalila je plotun iz svojih pušaka u čast palih drugova-boraca.

Izvršni organi Savezne narodne skupštine

Predstavljanje savezne države u vanjskim odnosima, staranje o provedbi zakona, te nadzor nad radom savezne uprave, kao i druge savezne izvršne poslove Savezna skupština povjerava svojim izvršnim organima: Pred-

sjedniku Republike i Saveznom izvršnom vijeću. Ti izvršni organi su politički organi, njihova funkcija je politička i određena je Ustavom i zakonom, oni proizlaze iz Savezne skupštine i pred njom su odgovorni.

Predsjednik Republike

Ovlaštenja i dužnosti Predsjednika Republike su:

1. da predstavlja saveznu državu u zemlji i u međunarodnim odnosima; 2. da proglašava ukazom zakone; 3. da izdaje isprave o ratifikaciji međunarodnih ugovora i drugih sporazuma; 4. da postavlja i opozivaju ukazom ambasadore i opunomoćene ministre FNRJ; 5. da prima akreditivna i opozivna pisma kod njega akreditiranih stranih diplomatskih predstavnika; 6. da dodjeljuje ukazom odlikovanja i počasna zvanja.

Predsjednik Republike je ujedno i predsjednik Saveznog izvršnog vijeća i vrhovni komandant oružanih snaga. On ima pravo zadržati od izvršenja svaki akt Saveznog izvršnog vijeća s kojim se ne slaže, ali je obavezan da sporno pitanje iznese pred Saveznu skupštinu radi donošenja odluke i da u tu svrhu odmah sazove sjednicu Skupštine.

Dužnost vrhovnog komandanta oružanih snaga Predsjednik Republike ostvaruje samostalno (na pr. na temelju zakona postavlja, unapređuje i razrješava najviše i ostale oficire i vojne starješine) ili u Savjetu narodne obrane kojem predsjedava, a koji na njegov prijedlog imenuje Savezno izvršno vijeće.

Novoizabrana Savezna skupština na prvom zajedničkom sje-

dnicu bira iz reda svojih članova Predsjednika Republike. Kandidata za Predsjednika Republike može predložiti dvadeset narodnih zastupnika. Glasanje je tajno, a izabran je onaj kandidat koji dobije većinu glasova od ukupnog broja svih narodnih zastupnika.

Za svoj rad Predsjednik Republike odgovara Saveznoj skupštini kojoj podnosi izvještaj o radu Saveznog izvršnog vijeća za rad kojega je odgovoran zajedno s njegovim ostalim članovima. Skupština može Predsjednika Republike razriješiti i prije isteka njegova mandata koji traje koliko i mandat Skupštine. I poslije raspuštanja Savezne skupštine Predsjednik Republike ostaje na dužnosti dok Skupština ne izabere novog. U slučaju odsutnosti ili duže bolesti Predsjednika Republike zamjenjuje jedan od potpredsjednika Saveznog izvršnog vijeća, a kojeg određuje Savezno izvršno vijeće.

Naša ustanova Predsjednika Republike veoma se razlikuje, ili točnije nema veze sa predsjedničkim sistemom, koji je osobito razvijen u Americi. Nema zato, jer je u osnovi ostao nepromijenjen kolektivni oblik izvršnog organa Skupštine. Predsjednik Republike ne može u bitnim pitanjima odlučivati bez Saveznog izvršnog vijeća odnosno Skupštine.

Savezna uprava

U Saveznu upravu spadaju državni sekretarijati, samostalne uprave, upravne ustanove i drugi samostalni organi uprave, a služe za neposredno vršenje određenih izvršnih poslova federacije. Savezna uprava dobiva smjernice i radi pod nadzorom Saveznog izvršnog vijeća. Dok Savezno izvršno vijeće kao politički organ Skupštine uredbama propisuje mjere za provođenje zakona, dotle Savezna uprava ima dužnost da neposredno primjenjuje zakone s gledišta administrativne funkcije u koju svrhu donosi upravne akte i poduzima upravne radnje.

Državnih sekretarijata, kojima su na čelu sekretari koje postavlja i razrješava Savezno izvršno vijeće, ima pet: 1. za vanjske poslove; 2. za poslove narodne obrane; 3. za unutrašnje poslove; 4. za poslove narodne privrede; 5. za poslove budžeta i državnu administraciju.

Samo državnog sekretara za vanjske poslove i državnog sekretara za poslove narodne obrane Savezno izvršno vijeće postavlja iz reda svojih članova. Razlog tome je važnost tih poslova koji imaju isključivo savezno značenje i u kojima i Predsjednik Republike i Savezno izvršno vijeće snose punu političku i materijalnu odgovornost pred Saveznom narodnom skupštinom.

Državni sekretari polažu zakletvu pred Predsjednikom Republike.

Kako ćemo glasati 22. XI.?

Grad Šibenik sa selima Zablaiće i Donje Poije sačinjava jednu izbornu jedinicu i u njoj se u Republičkom vijeću Sabora NRH bira 1 narodni zastupnik (zborovi birača su jednodušno kandidirali druga Nikolu Sekulić-Bunka).

Čitav kotar Šibenik, zajedno s gradom, sačinjava jednu izbornu jedinicu, u kojoj se u Savezno vijeće također bira 1 narodni zastupnik (zborovi birača su također jednodušno kandidirali druga dra. Ivana Ribara).

U biračkom spisku NO-a gradske općine upisano je 12.271 birač, a čitav grad je podijeljen u 34 birališta na kojima će birači prema ulici i bloku stanovanja glasati.

Na inicijativu Gradskog odbora SSRN bit će biračima dva dana prije izbora podijeljene cedulje na kojima će za svakog birača biti označeno na kojem biralištu i u kojim prostorijama će glasati, te pod kojim rednim brojem je upisan u izvadku stalnog biračkog spiska.

Izbori za Savezno i Republičko vijeće vrše se istodobno, a glasanje se obavlja na slijedeći način:

U nedjelju 22. studenoga o. g. od 7 sati ujutro do 19 sati navečer birači dolaze na određeno biralište. Prilikom pristupanja predsjedničkom stolu na biralištu, svaki birač treba da glasno kaže svoje prezime i ime, a na zahtjev predsjednika i ostale podatke, te kad bude pronađen u biračkom spisku,

uzimlje glasački listić za Savezno vijeće (crvene boje) i glasački listić za Republičko vijeće (bijele boje), te se povlači u ograđeni prostor, u kojem slobodno i od nikoga ne promatran ispunjava listiće na način što se redni broj pred imenom kandidata zaokružuje, zatim svaki listić posebno savije i ubaci u određene kutije.

Birač, koji zbog kakove tjelesne mane ili zbog nepismenosti ne bi mogao glasati na gornji način, ima pravo da sa so-

bom dovede pred birački odbor osobu koja će umjesto njega popuniti glasačke listiće odnosno spustiti ih u kutije za glasanje.

Netom obavi glasanje, birač je dužan da se udalji s birališta.

Sve informacije i upute na dan izbora davat će kancelarija za biračke spiskove koja će u zgradi NO-a gradske općine na dan izbora neprekidno raditi od 7 do 19 sati.

Novi Gradski komitet Narodne omladine

(Nastavak s 1. strane)

vanjem u privredi i što se ne izmjenjuju iskustva između radničke i srednjoškolske omladine. Zar ne bi bilo korisno, kaže se u referatu, za podizanje svijesti i spremnosti srednjoškolske omladine, da ponekad prisustvuje sastancima radničkih savjeta, da obilazi tvornice, ili pak da im pojedini sindikalni rukovodioci ili članovi radničkog savjeta povremeno održavaju predavanja o radu poduzeća i problematici radničkog samoupravljanja, koristeći pri tom primjere radnih kolektiva u gradu.

U referatu je, nadalje, podvučeno da se nije mnogo učinilo na polju predvojničke obuke omladine. Dosadašnji odaziv obveznika govori o tome da tom važnom pitanju nisu posvetili dovoljnu pažnju niti uprave poduzeća a ni organizacija Narodne omladine. U Zoni, na primjer, 92% obveznika predvojničke obuke prisustvuje nastavi, Luka 75%, Ražine 69%, Gradski nastavni centar 68%, »Velimir Skorpik« 66%, Zeljezara 63%, »Ivan Lavčević« 63%, a najslabije u »Izgradnji« 56%.

Pored organizacija, koje su imale nedostataka u radu, bilo je i onih koje su se istakle požrtvovnim radom i postignutim rezultatima. Zbog toga su one na konferenciji i nagrađene ili pohvaljene. Tako je zastavicu Gradskog komiteta NOH-e dobila organizacija Narodne omladine Tvornice lakih metala »Boris Kidrič« kao najbolja u gradu, dok su pismeno pohvaljene organizacije Narodne omladine učiteljske škole, brodogradilišta »Velimir Skorpik« i gimnazije. Osim toga, nagrađeno je za primjeran rad osam a pohvaljeno sedam omladinaca i omladinki.

U diskusiji, koja se razvila nakon referata, govorilo se, između ostalog, o učešću omladine u radničkom samoupravljanju, odnosu prema učenju i radu, o malogradanskim navikama, o aktivnom učešću omladine u sportskim or-

ganizacijama i tome slično.

U novi Gradski komitet NOH-e izabrani su: za predsjednika Miloš Zlatović, a za članove Jakov Skugor, Nikica Grubišić, Zora Sarić, Sime Supe, Boris Kaleb, Darja Milković, Ivica Olivari, Senka Drezga, Krste Ninić, Marinko Crljen, Anka Marinić, Marko Baljkas, Daniel Simić, Sime Karadole, Jakov Pažanin i Ante Karadole.

U nadzornu komisiju ušli su Blago Zenić, Bogdan Biga i Jasminka Friganović.

Također su izabrani i delegati za IV. kongres Narodne omladine Hrvatske i to: Jakša Bučević, Tona Krnić, Miloš Zlatović, Senka Drezga, Jakov Skugor i Nikica Grubišić.

I na ovoj konferenciji omladina našega grada je živo manifestirala svoju ljubav prema drugu Titu, CK Savezu komunista Jugoslavije i socijalističkoj Jugoslaviji. Oni su izražavali odlučnost da se svim svojim mladenačkim žarom bore protiv svakog onog koji pokušava ugroziti interese slobodne socijalističke domovine.

Plemenito

Prigodom odlaska drugova s područja NO-a općine Kistanje (kotar Knin) na granicu, pojedini drugovi s općine Devrske izišli su ususret porodicama odsutnih, pomogavši im pri obradi zemlje i sisanju žitarica. Pri tom radu je upotrebljeno 30 pari konja i odgovarajući broj plugova.

Zaista lijep gest drugova s općine Devrske onima, koji su na poziv druga Tita pošli da zaštite naše granice. Neka ovaj svijetli primjer rodoljublja podstakne i ostale radne ljude na našem području!

Pasivnost ženske omladine na općini Šibenik-vanjski

Na konferenciji Narodne omladine na općini Šibenik-vanjski, koja je održana u Šibeniku 15. o. mj., istaknuta su tri osnovna problema koji onemogućuju omladinskim organizacijama da postignu bolje uspjehe u svom djelovanju. Organizaciona nesređenost, skoro nikakova pomoć od strane organizacija Saveza komunista i pasivnost ženske omladine jesu problemi o kojima se govorilo, naime, konstatiralo da postoje. Međutim, o njima se nije dublje raspravljalo i tražilo načina kako ih jednom početi ozbiljno rješavati.

Član Kotarskog komiteta SK Vinko Petrina je u diskusiji iznio neka zapažanja iz rada omladinske organizacije. On je

pozvao omladinke i omladince da aktivnije učestvuju u radu vlasti i da sa svoje strane pomognu napore koji se ulažu na prosvjećivanju naroda u selima. On je, između ostalog, postavio pitanje da li su mladi učitelji i učiteljice članovi omladinske organizacije i da li joj kao takovi pružaju pomoć u radu, a isto tako da li je pravilan odnos omladine prema tim mladim prosvjetnim radnicima. Nadalje, on je rekao da su organizacije Narodne omladine dužne da pruže svu potrebnu pomoć zdravstvenim tečajevima, a osobito da se na tim tečajevima privuče ženska seoska omladina.

Izabran je novi općinski komitet od devet članova.

DAJMO SVOJ GLAS

Sad poslušaj moj narode,
Evo nama opet zgrade,
Na izbore složno hajmo,
Za najbolje svoj glas dajmo.

Skinuli smo teške lance,
Potjerali sve zle strance,
Slobodna je domovina,
Nestalo je mračnih tmina.

Sunce jače zemlju grije,
Novo cvjeta, staro mrije,
Mi smo ljudi novog kova,
Nestalo je zlih korova.

Sirom zemlje narod radi,
Sutrašnjicu bolju gradi,
Neka rodi naše polje,
Da nam sutra bude bolje.

Glasovat će svi seljaci,
Te građani i vojaci,
Cijelom svijetu dokažimo,
Da uz TITA svi stojimo.

Tko u ljutom nekad boju,
Kad smo, lili krvcu svoju,
Tjerajući zle dušmane,
Da sloboda prije svane.

I mnogi su tada pali,
Zivote u svoje dali,
Domovini, svom narodu,
Zlatnu donijeli slobodu.

Neka znade bijedni Pela
Da je naša Istra cijela,
Trst, Gorica, Zadar i Rijeka,
Naše bit će sve do vijeka.

Na izbore složno hajmo,
Za najbolje svoj glas dajmo,
Nek su jače srca zbita,
Uz voljenog našeg TITA.

Šibenik, dne 17. XI. 1953.

Drago Stupin

Savezno izvršno vijeće

Savezno izvršno vijeće ima izvjesnu samostalnost u djelovanju i ovlaštenju, jer je ono izvršni rauni organ Skupštine. Međutim, veoma je razlika između Saveznog izvršnog vijeća i bivše vmae. Savezno izvršno vijeće ima političku izvršnu funkciju otk je sama uprava, administracija predana Saveznoj upravi. Savezno izvršno vijeće ne može djeiovati nimo zakona i odluka Skupštine. Naprotiv, njegova je jedina dužnost da se stara za izvršenje tih zakona i odluka. Savezno izvršno vijeće može donositi uredbes za izvršenje zakona, a ne može, kao što je prije mogla vlada (iako po ovlaštenju skupštine), samostalno donositi uredbes sa zakonskom snagom. Savezno izvršno vijeće dužno je izvještavati Skupštinu u svom radu, a Skupština može u svako doba zahtijevati da joj podnese takav cjelovit izvještaj ili o pojedinim pitanjima iz svoje nadležnosti. Skupština raspravlja o izvještaju Saveznog izvršnog vijeća, te ako ustanovi, da neki njegov akt nije u suglasnosti sa zakonom, može ga ukinuti. Za vršenje drugih poslova iz svoje nadležnosti Savezno izvršno vijeće može donositi odluke, uputstva i rješenja.

Osim staranja o izvršenju saveznih zakona Savezno izvršno vijeće utvrđuje prijedlog saveznog društvenog plana i budžeta koji podnosi Skupštini; sastavlja i podnosi prijedloge zakona; određuje smjernice za rad saveznih organa uprave; proglašava opću mobilizaciju i ratno stanje, proglašava opće pripravnostanje (za vrijeme pripravnog, mobilnog i ratnog stanja izdaje uredbes sa zakonskom snagom o nužnim mjerama); ratificira međunarodne ugovore i druge sporazume čije ratificiranje ne vrši Skupština; propisuje organizaciju saveznih organa uprave i stara se za poboljšanje njihove administracije, ukida i poništava propise tih organa ako su u suprotnosti sa zakonom ili propis-

ma Saveznog izvršnog vijeća; osniva poduzeća i samoupravne ustanove od značenja za cijelu zemlju; raspolaze državnim rezervnim fondovima; postavlja i razrješava državne sekretare, podsekretare, guvernera Narodne banke FNRJ, saveznog javnog tužioca i druge više službenike koje odredi zakon; donosi akt o raspuštanju Skupštine i Saveznog vijeća u slučajevima nesuglasnosti domova odnosno vijeća, raspisuje izbore za Saveznu skupštinu; vrši pomilovanje na temelju posebnog zakona; stara se o jedinstvu pravosudne uprave i o vršenju poslova međunarodne pravne pomoći i druge poslove određene saveznim zakonom.

Savezno izvršno vijeće sastoji se od 30 do 45 članova, biranih iz reda članova Saveznog vijeća, a novoizabrana Skupština bira ga na svojoj prvom zajedničkoj sjednici. Kandidate može predložiti dvadeset narodnih zastupnika. U njemu mora biti zastupana svaka narodna republika, dok su predsjednici izvršnih vijeća narodnih republika po položaju članovi Saveznog izvršnog vijeća. Mandat Saveznog izvršnog vijeća traje koliko i mandat skupštine, ali ga Skupština može cijeloga, ili pojedine njegove članove, razriješiti i prije isteka mandata. Dužnost mu prestaje tek po izboru novog Saveznog izvršnog vijeća.

Savezno izvršno vijeće može obustaviti izvršenje uredbes ili drugih akata izvršnog vijeća narodne republike ako su u suprotnosti sa saveznim zakonom ili uredbom. Ali, ako nije sumobilnog i ratnog stanja izdaje glasno s tom odlukom, izvršno vijeće narodne republike može sporno pitanje iznijeti pred Saveznu skupštinu da ona donese konačnu odluku. Ako je republički organ uprave donio akt koji je suprotan saveznim propisima, Savezno izvršno vijeće može zahtijevati od izvršnog vijeća narodne republike da ono takav akt ukinu ili poništi.

BIRAČI!

Novembarski izbori treba da pokažu čvrstu volju naših naroda da se produži putem izgradnje socijalističkih društvenih odnosa.

VIJESTI IZ NAŠEGA GRADA

Ispuniti obaveze prema društvenoj zajednici

Uredba o prisilnoj naplati poreza i drugih budžetskih prihoda, koja je stupna na snagu 20. kolovoza t. g. (Sl. list R.N.K.J. 33/53.), odredila je ovršne mjere i troskove, koji se imaju primjeniti prema neurednim i nemarnim poreznicima.

Prrije stupanja na snagu ove Uredbe, većina poreznih obveznika postupala je tako, da se uza sve javne pozive, koji su redovito svakog tromjeseća oglašivani s uputama o dospjelosti plaćanja obroka, akontacija, dugovanih poreza i drugih budžetskih prihoda, te potom posebno dostavljenih individualnih poreznih o-pomena, očekivala za naplatu pristup naplatnog poreskog organa plaćajući i tada svoje poreške obaveze neuredno i u obrocima pod raznim izgovorima.

Malo se koji poreski obveznik poslužio uplatom putem čeka, dok sama Uprava prihoda nije imala svoje blagajne.

Međutim, iz citirane Uredbe proističe jasno, da je naplatni odnosno ovršni poreski organ određen samo zato, da prema propisima vrši prisilnu naplatu poreza i drugih prihoda kod onih poreznih obveznika, koji u zakonom određenim rokovima ne ispunjavaju svoje obaveze.

Radi toga sama Uredba u čl. 68 predviđa da se poreskom dužniku, uz ostale troskove prisilne naplate, ima za izlazak ovršnog organa svaki puta zaračunavati po Din 300.

Primjenjujući propise Uredbe, Uprava prihoda NO-a gradske općine, koristit će unaprijed svoje ovršne organe samo u svrhu prisilne naplate, t. j. popisa i prodaje i za svaki izlazak dužnika zaračunat će predviđeni trošak.

Poreski obveznici za naplatu dugujućeg poreza i drugih prihoda moći će se poslužiti doznanom na odgovarajući čekovni račun, ili uplatom na blagajni Uprave prihoda, koja je za te svrhe uspostavljena.

Napomenuti je, da su ostali troskovi prisilne naplate ovi: za pismenu opomenu 1% od dužnog poreza. Isto toliko iznose troskovi popisa i posebno troskovi prodaje. Od dana dospjelosti duga do dana naplate zaračun-

navaju se kamate u visini od 9% godišnje.

Prema tome, u interesu je samih poreznih obveznika, da se pridržavaju zakonskih rokova o dospjelosti naplate poreza, kako bi izbjegli suvišnim troskovima, a s druge strane izvršili navrije-me svoju obavezu prema društvenoj zajednici.

Rokovi za plaćanje poreza predviđeni su Uredbom o porezu na dohodak. Porez na dohodak plaća se u četiri jednaka godišnja obroka: I. do 15. siječnja, II. do 15. travnja, III. do 15. srpnja i IV. do 15. listopada.

Poljoprivredna domaćinstva plaćaju ovaj porez u dva jednaka godišnja obroka i to: I. do 15. kolovoza i II. do 15. listopada.

Znači, da se određene akontacije imaju plaćati tromjesečno unaprijed, odnosno za poljoprivredna domaćinstva polugodišnje.

Sama žalba, prema zakonskim propisima, ne zadržava naplatu poreza. Porez za tekuću godinu plaća se u vidu predujma (akontacije), a konačni obračun vrši se po razrezu koji slijedi u narednoj godini. Tom se prilikom i sve razlike, koje po razrezu nastanu, obračunavaju.

U slučaju više plaćenog poreza, radi povoljnog rješenja žalbe ili inače, uračunava se višak u kasniju naplatu ili se po zahtjevu poreznog obveznika vraća istovremeno.

Jedino griješke tehničke naravi, kao što su pogrešno primjenjena stopa poreza i druge, računске griješke, mogu se odmah neovisno od žalbenog postupka, riješiti u samom uredu.

Prigovori o početku, o obročnom plaćanju do rješenja žalbe i t. d. ne mogu se uvažiti, jer su na zakonskim propisima neosnovani.

Uprava prihoda NO-a gradske općine, primjenjujući propise nove Uredbe o prisilnoj naplati poreza i drugih budžetskih prihoda, pristupila je ovršnom postupku za naplatu dužnog poreza, koji će se postupak redovito nastaviti prema neurednim poreskim obveznicima.

Pozivaju se stoga poreski obveznici, da u vlastitom interesu svoja dugovanja odmah podmire.

KNJIŽEVNO VEČE
Neposredan dodir

Sinoć su u prostorijama Mješnog sindikalnog vijeća naši književnici: Dobriša Cesarić, Mirko Božić, Augustin Stipčević, Zivko Jeličić i Jure Franičević-Pločar čitali svoje književne radove.

Dobriša Cesarić pročitao je deset pjesama iz svoje zbirke pjesama, koje su svojom lirskom toplinom ponijele prisutne.

Svoju liriku čitali su i Zivko Jeličić, Augustin Stipčević i Jure Franičević-Pločar, koja je također, a osobito neke pjesme Jure Franičevića, snažno djelovala.

Mirko Božić čitao je svoju humoresku »Sastanak« punu nijansiranih zapažanja i duhovitosti.

Prisutni, kojih je bilo preko 260, (mnogi su stajali) srdačno su pozdravljali pljeskanjem svoje književnike. Osjećala se prisnost između publike i njihovih književnih djela.

Književno veče ti naši književnici priredili su u čast novembarskih izbora.

Građani su otišli zadovoljni i s mišlju, da bi ovakve književne večeri trebalo prirediti više puta u godini.

Aktivnost OKUD „Mate Bujas“

Članovi ovog društva su 14. o. mj. posjetili Zlarin, gdje su održali još jednu uspješnu priredbu.

Publika je bila veoma zadovoljna tako, da su na njen zahtjev neke točke programa bile ponovljene.

Uspjele priredbe u Đevrskama i Zlarinu najbolje svjedoče o radu društva, čiji članovi pokazuju mnogo smisla i volje. Predviđene su još dvije priredbe i to jedna u Vodicama, a druga uoči izbora za članove SSRN bloka Plišac.

Obje dosadašnje priredbe održane su u čast predstojećih izbora za Saveznu skupštinu.

M. Knežević

Ispravak

U prošlom broju našeg lista na trećoj stranici prvog stupca u članku pod naslovom »Aktivnost šibenskih esperantista« na kraju je pomutnjom stavljeno: »Na kraju je predavač rezimirao predavanje na esperantskom jeziku«. Međutim, ispravno, treba da glasi: »Na kraju je tajnik esperantskog društva Rade Petković rezimirao predavanje na esperantskom jeziku«.

ZAPAŽANJA I PRIJEDLOZI

„Tko je nadležan?“

U prošlom broju »Sibenskog lista« objavljen je napis pod naslovom »Tko je nadležan«. Radi se o slijedećem slučaju:

Vinko Prebanda je, kao demobilizirani borac zbog bolesti dobivene za vrijeme službenja kadrovske roka, postavio zahtjev za priznanje prava na invalidsku mirovinu, što mu je ovo pozitivno riješeno. Međutim, kako se radi o osiguranom slučaju iz 1952. god., to je na osnovu Naredbe o medicinskoj reviziji (Sl. list broj 58/52.) podvrgnut revizionom pregledu u Splitu, gdje je utvrđeno da je potpuno sposoban za rad. Na osnovu tog nalaza Zavod za socijalno osiguranje kotara Šibenik donio je rješenje o obustavi mirovine.

Ovdje nema nikakvih nejasnoća, jer je razumljivo da je nalaz revizije invalidsko-mirovinske komisije u Splitu jedino mjerodavan, pa makar da je donesen poslije kratkog vremena komisijjskog pregleda pred invalidsko-mirovinskom komisijom u Šibeniku, jer je upravo komisija u Splitu i formirana zato, da bi izvršila reviziju prvostepenih nalaza.

Spomenuti drug je, iza nego je bio pregledan od revizije invalidsko-mirovinske komisije u Splitu, na zahtjev Tvornice lakih metala »Boris Kidrič« bio pregledan od liječnika te tvornice dra. Zokalja, koji ga je pri tom našao nesposobnim za rad. Potom je Vinko Prebanda pošao na pregled kod specijaliste dra. Ofnera, koji ga je, međutim, našao sposobnim. Kod ponovne posjete

zane su u čast predstojećih izbora za Saveznu skupštinu.

M. Knežević

Ispravak

U prošlom broju našeg lista na trećoj stranici prvog stupca u članku pod naslovom »Aktivnost šibenskih esperantista« na kraju je pomutnjom stavljeno: »Na kraju je predavač rezimirao predavanje na esperantskom jeziku«. Međutim, ispravno, treba da glasi: »Na kraju je tajnik esperantskog društva Rade Petković rezimirao predavanje na esperantskom jeziku«.

AKTUELNI PROBLEMI

Kotar penzionera

Odraženje u »penziju« ili je re-zultat fizičke iscrpljenosti radnika na našem kotaru, ili je društvena bolest, o kojoj treba da se pomalo zamislimo svi, a ne samo ljudi koji rade u službi socijalnog osiguranja.

Zamislimo se nad ovom statistikom. Šibenski je Zavod od don-na preuzimanja u nadležnost rješavanja penzija tj. od 1. 1. 53. pa do 1. XI. o. g. donio ukupno 4/0 rješenja od čega negativnih 229. Od ukupno 241 pozitivnih rješenja, na invalidske mirovine i invalidnine odnosi se 201 tj. 84%, dok se ostalih 16% odnosi na starosne i porodične. Ako uzmemo u obzir da je prosjek invalidskih mirovina i invalidnina u našoj Republici oko 450/0, onda se čitava naša lokalna zajednica mora zamisliti gornjim problemom.

Kada bi uživaocima invalidskih penzija podijelili na one koji su profesionalno pripadnici radničke klase i onih koji se uz svoje zaposlenje bave i zemljoradnjom, onda bi u procentu prvi bili zastupani sa 15, a posljednji sa 85 procentata. Pored iznesenih podataka trebamo dodati, da je prosjek radnog staža za ovo razdoblje bez uračunavanja vremena provedenog u I. svjetskom ratu, NOB-i i NOV-u oko 10 godina, nameće nam jedan zaključak, koji je već gore iznesen - ili smo fizički nesposobni ili je medicinski kriterij ocjenjivanja radne sposobnosti nerealan.

Šibenski zavod pokatkad primi anonimno pismo ili usmene privovore, da uživaoci invalidskih penzija u Krapnju, Dubravi i drugdje rade na najtežim fizičkim radovima, dapače i kod drugoga na nadnicu. Možda ovdje ima dosta dobronamjernih prigovora, ponekad i neopravdanih, jer je šibenski zavod upravo u jednom karakterističnom slučaju uputio uživaoca penzije na medicinsku reviziju, pa je utvrđeno da je zaista potpuno nesposoban za rad.

Korijen ovom društvenom problemu treba tražiti na mnogim mjestima.

Spekulacija osiguranika, naročito onih sa sela dolazi dotle, da oni proračunavaju već unaprijed koliko im treba radnog staža za sticanje prava na mirovinu, tj. 5 ili 10 god., već prema godinama starosti. Koristeći naše socijalno zakonodavstvo, koje je u tom pogledu najnaprednije na svijetu, jer u nekim slučajevima daje osiguranicima pravo na penziju sa 6 mjeseci rada (omladini do 25 godina) ili pak socijalno osigurava svakog pripadnika JNA, koji se razboli za vrijeme službenja kadrovske roka bez obzira da li je prethodno bio u radnom odnosu ili ne. Ta širina daje mogućnost sa spekuliranjem kod nebudnosti lokalne zajednice. Liječničke komisije često puta nisu u stanju da objektivno ocijene radnu sposobnost, pogotovo osiguranika preko 40 godina. Poznato je da je medicinska ocjena u velikom broju slučajeva nerealna, a što pokazuje činjenica da »penzioneri« nastavljaju da rade, bez nekih osobitih posljedica za svoje zdravlje, na najtežim poljoprivrednim poslovima.

Ima poduzeća koja uposljuju zemljoradnike koji su potpuno nesposobni. Za ovo može poslužiti samo jedan od karakteristič-

V-O

OMLADINSKA KONFERENCIJA NA OPĆINI ZLARIN

Nakon završenih godišnjih problem koji sputava jednu šikferencija organizacija Narodne omladine na području Zlarinske općine, 15. o. mj. je u Zlarinu održana i općinska konferencija NOH-e na kojoj je izabran novi općinski komitet.

U referatu i diskusiji, koja je nakon njega uslijedila, iznijeti su problemi i nedostaci u organizaciji Narodne omladine na toj općini. Naročito je istaknut problem slabog učesća ženske omladine u radu organizacije. Na konferenciji je odlučeno da se u idućem radu rješeti i taj važan

Drug Pere Škarica, sekretar Kotarskog komiteta SK, koji je prisustvovao konferenciji, govorio je omladini o privrednom razvitku u našoj zemlji, a na kraju predstojećih izbora, a na kraju se dotakao vanjskopolitičke situacije.

Nakon izbora novog općinskog komiteta doneseni su zaključci za daljnji uspješni rad omladinske organizacije na području općine Zlarin.

O BAVIJEST

OB AVIJESTAVAMO SVA PRIVREDNA PODUZEĆA DA SMO PROMIJENILI DOSADAŠNJI NAZIV »GRADSKO GRAĐEVNO PODUZEĆE« — ŠIBENIK

U »RAD« — GRAĐEVNO PODUZEĆE ŠIBENIK

I DA ĆE ONO U BUDUĆE POD TIM IMENOM POSLOVATI.

»RAD« — GRAĐEVNO PODUZEĆE ŠIBENIK

N. K.

ŠIBENIK

KROZ TJEDAN

Kazalište

CETVRTAK, 19. XI. — PROTEKCIJA — komedija od B. Nušića.

SUBOTA, 21. XI. — I LOVE YOU — komedija od R. Niewiarowicz-a.

NEDJELJA, 22. XI. — SILVA — opereta od E. Kalmana. Početak predstava u 20 sati.

Kinematografi

TESLA: premijera engleskog filma — TAJANSTVENI PROFESOR — (do 20. XI.)

Premijera američkog filma — ZLOČIN U NEVADI — Dodatak: Filmske novosti br. 43. (21.—26. XI.)

SLOBODA: premijera francuskog filma — PRAVNI IDENTITET — Dodatak: Moj dragi zavičaj. (18.—23. XI.)

Premijera američkog sportskog filma — HARLEM POBJEDUJE — (24.—29. XI.)

Dežurna ljekarna

Službu vrši II. narodna ljekarna — ulica Borisa Kidriča.

Iz matičnog ureda

RODENI

Milenko, sin Jose i Danke Jakšić; Zvezdana, kći Rudolfa Milke Kovač; Jasminka, kći Perre i Volerke Sršen; Boško, sin Blaža i Ive Knežević; Nediljka,

kći Ante i Tone Strkalj; Nikica, sin Filipa i Anke Torić; Boris, sin Marka i Anke Mikas; Silva, kći Bogumila i Danice Mikin; Siniša, sin Vukadina i Nevenke Zelčević; Svetin, sin Sime i Stojke Morić; Verna, kći Ljube i Antule Klarin; Zdenka, kći Marka i Justine Vuksan; Milodar, sin Sime i Kristine Kovačev; Ljubica, kći Ferdinanda i Milke Ukas; Zeljko, sin Marka i Darinke Radić; Krste, sin Tome i Anke Cuzela-Bilač; Marija, kći Petra i Ibone Balaton; Ante, sin Martina i Josipe Klarin; Miro, sin Jerka i Ike Vučenović; Slavko, sin Milenka i Lucije Čubrić; Ivica, sin Bože i Milke Plenča; Zoran, sin Vinka i Zorke Mikuličin i Vjera, kći Vidosava i Anke Vujinović.

VJENČANI

Petrović Tihomil, knjigovođa — Marinić Marija, knjigovođa; Renje Mladen, man. radnik — Perković Milka, man. radnica; Bačić Miroslav, transportni radnik — Pavasović r. Petković Ivanica, man. radnica; Baranović Tome, knjigovođa — Giljanović Mara, ml. knjigovođa; Vitić Sime, man. radnik — Skorić Kata, man. radnica i Vukić Nedjeljko, pporučnik JNA — Baranović Zorka, domaćica.

UMRLI

Lasan Ante Rokov, star 36 god.; Vučak Ivan Antin, star 1 m. i Bumba Frane pk. Paške, star 48 god.

Neki problemi u našim poljoprivrednim zadrugama

Na pitanju kojim putem je trebalo ostvarivati glavnu ulogu poljoprivrednih zadruga, to jest proizvodno-uslužnu djelatnost, naši zadrugni rukovodioci na terenu nisu se snašli. Vjerojatno nisu mogli sagledati u tom pravcu perspektivu i cilj našeg zadrugarstva, nego su se izričito orijentirali na komercijalnu politiku, jer im je to nekako postalo privlačnije i interesantnije, jer se neposredno imalo u rukama zadrugno bogatstvo izraženo u novcu ili pak u materijalu, koji je svakodnevno stvarao neki oblik dobiti.

Do čega je takova jednostrana komercijalna politika dovela (ovdje se misli reći da je negativna komercijalna politika kao jednostrano poslovanje poljoprivrednih zadruga, a ne uopće), vidjet ćemo, ako analiziramo poslovanje jednog dobrog dijela naših poljoprivrednih zadruga, konkretno kod nas u Dalmaciji.

Kao prvo, ako pogledamo na koji način naše zadruge vrše otkup poljoprivrednih proizvoda od svojih zadrugara, onda se ne može vidjeti nikakova razlika od onog kako su to radili raniji trgovci. Koristi se onaj kapitalistički ekonomski zakon ponude i potražnje u neograničenom smislu, a što je još nakaradnije, da se koristi siromašni položaj zadrugara u sezonama otkupa poljoprivrednih proizvoda, ili u preprodaji oskudnijih potrošnih artikala. Na primjer, prilikom berbe grožđa, zadruga vrši otkup istog, po niskim otkupnim cijenama (ovdje se misli reći niskim otkupnim cijenama za vrijeme berbe u odnosu na kasnije poskupljenje vina). 95% otkupljeno grožđa je proizvod siromašnijih zadrugara, onih koji su ga tada bili prisiljeni prodati radi kupovine žitarica i drugih nužnih potreba, radi plaćanja i slično. Uzmimo, na primjer, orijentaciju otkupa poljoprivrednih proizvoda iz uroda 1952. godine. Otkup grožđa (masta) se vršio po cijeni od 20 do 30 dinara po jednoj litri masta, što znači za 1 hl masta je plaćeno prosječno 2500 Din. Od 1 hl masta proizvedeno 60 lit. vina i 6 litara rakije. To isto vino je zadruga prodavala od 60 do 100 Din po 1 litri. Porez na promet proizvođača vina je do 31. XII. 1952. bio 10 Din po 1 litri a od 1. I. 1953. god. 25 Din po 1 litri, što bi se slobodno moglo prosječno uzeti kao minimum mjerilo po 55 Din po jednoj litri bez vinške trošarine. Ako uzmemo 60 lit. vina po 55 Din, dobit ćemo iznos od 3.300 Din, dok za 6 lit. rakije po 150 Din za 1 litru u iznosu od 900.— Din, dobit ćemo ukupnu sumu od 4.200.— Din, što je zadruga dobila za onaj 1 hl masta.

Troškovi oko proizvodnje vina nisu ogromni radi toga, što 95% naših proizvođača donose grožđe u zadrugni podrum, a kupac vina kod poljoprivredne zadruge na svoj trošak vino odveze iz konobe, tako da ti troškovi oko prerade vina ne bi mogli iznositi više od 8%, tj. 360 Din po jednom hl, što bi značilo, da je zadruga po jednom hl zaradila cca 1.300 Din. Da vidimo koliko je zadruga zaradila na kupnji vina kod onih bogatijih zadrugara, koji su vino zadržali u svojim konobama i prodavali po višim cijenama? Ti zadrugari su prodavali vino zadrugi po 60 Din plus 25 poreza na promet, t. j. 85, a zadruge bi ga iz svojih podruma preprodavale po 88 ili 90 Din, ili su ga zadrugari zadržali prodavali po 80 do 90, plus 25 poreza na promet, t. j. 105, do 115 Din, a zadruge iz svog podruma po 118—120 Din, što znači da su jedva pokrivali troškove oko uskladištenja, a često puta su i gubili na tom vinu.

Pogledajmo kako stvar stoji s otkupom ulja? Zadruge su prilikom prerade ulja otkupljivale od siromašnih zadrugara po 170 do 180 Din po jednoj litri. To isto ulje su zadruge prodavale po

300—380 Din po jednoj litri. Ništa manje nego 130—200 Din bruto zarade po jednoj litri ulja. Pošto su ga prodavali bogatiji seljaci, koji su bili u mogućnosti da svoje ulje zadrže do povoljnijih cijena? Prodavali su ga i prodaju od 350 do 400 Din bilo to zadrugama ili švercerskim kanalima. Koliko je zadruga zaradila kod ovih posljednjih zadrugara? Vrlo malo, a u više slučajeva ništa.

Tko stvara zadrugnu akumulaciju: da li siromašniji ili srednji i bogatiji, ili pak ravnomjerno? To je uočljivo i lako je odgovoriti na to pitanje, a to je, da zadrugnu akumulaciju 95% stvaraju siromašni seljaci — zadrugari, dok ono 5% ostali. To nije samo slučaj u otkupu poljoprivrednih proizvoda, nego i u prodaji industrijske robe zadrugarima. Dok siromašni i jedan dio srednjih seljaka daje svoje proizvode zadrugi, i to po najnižim otkupnim cijenama, a s druge strane od zadruge kupuje 95% industrijske robe, dotle bogatiji i jedan dio srednjih seljaka svoje proizvode plasira švercerskim putevima i nabija cijene na tržištu, a industrijsku robu kupuje u gradovima a ne u zadrugnim trgovinskim radnjama svog sela. Takovi zadrugari koriste svoje pravo u zadrugi samo, kada im to ide u račun.

Da li u takvom poslovanju naših zadruga ima ikakove razlike od poslovanja bivših trgovaca? Po mom mišljenju nema u suštini nikakove razlike. I raniji trgovci su uglavnom akumulirali na siromašnim i srednjim seljacima uzimajući im njihove proizvode po niskim cijenama, a uz to se to poslovanje više odvijalo na kreditnoj bazi, na što su seljaci plaćali i visoke kamate i slično. Razlika je u tome, što su osnovna sredstva zadruge i njena akumulacija zajedničko dobro svih zadrugara, bez obzira koliko je tko pridonio u stvaranju tog bogatstva. Ali od tog bogatstva siromašni zadrugari nisu osjetili ništa, jer je uglavnom svršilo u platne fondove i slično. Često se događalo da su oni, koji su najmanje pridonosili stvaranju zadrugne akumulacije, najviše koristili privilegije tih zadruga putem beskamatnih kredita i raznih drugih ustupaka.

Taj problem odnosa prema siromašnijim zadrugama trebalo je i treba stimulativno rješavati, i to na način, da se od onog viška zarade na otkupu poljoprivrednih proizvoda siromašnih i srednjih zadrugara podijeli istima prema učešću predatih proizvoda, kao nadoknada za razliku između otkupne i prodajne cijene, što bi bio stimulans i osiguranje povjerenja zadrugara prema zadrugi, sa čime bi i zadruga dobila svoje pravo ozbilježe.

S tim je usko vezano i pitanje poslovanja poljoprivrednih zadruga putem otvorenog računa sa svojim zadrugarima. Cinjenica je, da kod nas u Dalmaciji ima dobar broj poljoprivrednih zadruga, koje uopće ne posluju putem otvorenog računa. U nekima ima 20-30% zadrugara koji daju svoje proizvode preko otvorenog računa, dok mali broj ima onih zadruga koje 80—100% posluju s tim sistemom, a takove su uglavnom u primorskom pojasu, dok u zagorskim mjestima o tome nema ni govora. Kad se postavi pitanje zadrugnim rukovodiocima, zašto zadrugari ne daju svoje proizvode putem otvorenog računa, onda se dobije odgovor: »Pa ljudi ne će

da dadu, ne će da povjere, vele da im se isplati, za gotov novac, pa makar i po nižoj cijeni i sl. nego čekati dok zadruga proda i kako će se cijene odvijati, nema još zadrugne svijesti« i t. d. Međutim, kad se zade malo u dublju pozadinu svega toga, onda se možemo djelomično složiti s prednjom konstatacijom, dok glavni razlog leži u onom što smo već rekli. Pogrešno je bilo zamišljati, da će naši zadrugari na osnovu same teorije o korisnosti poslovanja putem otvorenog računa masovno povjeriti svoje

proizvode poljoprivrednoj zadrugi dok oni ne vide praktično kako bi korist o takove forme poslovanja imali, a tim teže što su ranije zadruge za vrijeme stare Jugoslavije propadale i čija dugovanja su padala na teret njihovih članova, a još gore što su se i u današnjim pojedinim zadrugama pojavljivale razne malverzacije i pronevjere od strane pojedinih poslovođa i raspačavača.

Ivan Babić

(Svršetak u idućem broju)

Uspjeh u popravku puteva na općini Skradin

Prema odluci Narodnog odbora kotara Sibenik, radovi na popravku puteva i cesta kroz period 15. X. do 15. XI. o. g. bili su masovno obavljani, skoro u svim selima na području općine. Rezultati ovih radova su slijedeći:

Selo Bičine je popravilo 1.5 km starog i izgradilo oko 800 m novog puta, na kojim radovima je dato 345 ljudskih i 3 kolske dnevnicе; Gračac je popravio 2.5 km puta, a utrošeno 220 dnevnica; Sonkovići je popravio 4 km, a utrošeno 530 ljudskih i 11 kolskih dnevnica; Vačani su popravili 3 km, a utrošili 62 dnevnice; Bratiškovci 4 km, a utrošili 343 ljudskih i 5 kolskih dnevnica; Plastovo 6 km sa 172 ljudske i 2 kolske dnevnicе; Velika Glava je popravila 1 km starog i 1 km novog puta, a na kojim radovima je utrošeno 80 dnevnica; Dubravnice su popravile 3 km starog i oko 100 m novog puta sa 140 dnevnica; Rupe 2 km sa oko 500 dnevnica i Ičevo 1 km sa 76 dnevnica. Ukupno je u ovim radovima na području općine popravljeno 26 km starog, a izgrađeno 1 km i 900 m novog puta, na čemu je utrošeno 2469 dnevnica. Također je popravljeno i pet propusta.

U ovoj akciji poželjno je istaknuti radnike kao i organizatore tih radova: Krička Obrad pk. Đure, Manojlović Đuro, Brajko-

vić Mijo pk. Stipe, Grozdanić Marko pk. Andrije, član Narodnog odbora općine, Jurić Frane pk. Ante, Jurić Ivan Simin, član Narodnog odbora općine, Mijić Marko pk. Jere, Pavasović Marko pk. Save, star 78 godina, Pavasović Manda ud. Dušana, stara 63 godine, Pačić Vice pk. Stipe, star 65 godina, Skorić Ante pk. Šime, star 68 godina, Milović Špiro pk. Krste, član Narodnog odbora općine, Todorović Vlade, Dobrijević Stojan, Dobrijević Niko pk. Laze, Mrdjić Josu, Vranić Josu, Vranić Cvita i drugi. Isto tako je potrebno istaknuti i one, koji su se aljkavo i nemarno odnosili prema ovom — za selo — vrlo važnom zadatku: Bijelić Jovan, Bagić Ivan, Dobrijević Niko, Urukalo Spase, Skrobobnja Lazo i još nekolicina u ostalim selima.

Isto tako treba istaći ona sela, odnosno rukovodstvo tih sela, koja kroz ovu akciju nisu ništa poduzela, iako njihovi putevi spadaju među slabije, kao na pr. sela Gorice i Zdrapanj.

Ove rezultate je Narodni odbor općine analizirao na svojoj sjednici i donio zaključak, da se dovrše radovi na popravku puteva s tim, da svaki sposoban za rad ispuni svoju obavezu, bilo to u nadnici ili u novcu.

I. B.

Krojački tečaj u Tribunju pohađa 63 žene

Koncem prošlog mjeseca na inicijativu SRZ »Prvoborac«, organiziran je u Tribunju krojački tečaj, koji je bez sumnje do sada jedan od najmasovnijih. Tečaj pohađa 63 žene, među kojima se nalazi i 52-godišnja Matića Perkov.

Interesantno je napomenuti da su sve dosadašnje krojačke tečajevе organizirale poljoprivredne zadruge, dok je ovog puta inicijativu dala seljačka radna zadruga. Ona je za tu svrhu ustupila svoje prostorije, nabavila sva potrebna nastavna sredstva kao i jedno lice koje stalno stoji na raspolaganju i predavačima i polaznicama. Na ovom tečaju najviše se ističu Neda Jugov, Neda Cvitan, Matica Perkov i Antula Ferara, majka četvoro djece.

U dosadašnjem radu uočene su neke slabosti, koje se sa malo volje i razumijevanja mogu otkloniti. Potrebno je istaknuti samo jedan primjer. U mjestu postoji velik broj šivaćih strojeva, dok od svih polaznica samo njih 10 do 12 posjeduje vlastite strojeve. Na samom tečaju, pak, nema ni jednog stroja. Staviše, kraj takve situacije sav praktični rad odvija se kod kuća u slobodno vrijeme, što u ni kojem slučaju

ne garantira pun uspjeh. U budućem bi trebalo da se svi strojevi po mogućnosti koriste jedino u prostorijama, gdje se tečaj održava. Samo na taj način tečaj bi bio od koristi polaznicama.

Za uspješan nastavak ovog tečaja veliku pomoć mogu pružiti i društvene organizacije u selu kao i tri učiteljice, koje rade na osnovnoj školi. Pored stručne učiteljice, najviše interesa za ovaj tečaj pokazuje drug Valent Perkov koji je inače i organizator tečaja. Osmogodišnja škola u Vodicama također bi sa svoje strane mogla nešto učiniti. Ovakovom pomoći i boljom organizacijom tečaj bi postao raznolikiji, pristupačniji i interesantniji. Po uzoru na dosadašnje takove tečajevе moglo bi se uvesti barem tjedno jedno političko predavanje kao i ona iz stručne i opće naobrazbe, zatim davanje priredaba i tome slično. Ne bi bilo na odmet proradivati knjigu »Za svaku ženu«, kako bi polaznice i u domaćinstvu stekle više znanja. Svakako je za pohvalu da su i ovog puta omladinke i žene pokazale mnogo ljubavi i volje za rad. Uspjeh ne će izostati, ako ih u tome budu pomagali i svi zainteresirani faktori u selu.

D. Benat

SPORTSKI ŽIVOT

U VII. kolu II. savezne nogometne lige

„Šibenik“ - „Branik“ 0:2

Domaći razočarali

SIBENIK — Stadion »Rade Končar«. Prvenstvena utakmica II. savezne lige. Gledalaca oko 1000. Vrijeme prohladno. Teren dobar. Sudac Petrošić iz Splita dobar.

Strijelci: Fiveši u 32. i 68. minuti.

SIBENIK: Bašić, Iljadica, Jelenković, Blažević, Erak II., Tambača, Cvitanović, Krmčević, Baica, Tedling i Erak I.

BRANIK: Najmler, Pirc, Zelezinger, Saho, Gajšek, Slana, Vuletić, Pavlović, Plaznik, Čučko i Fiveši.

Nedjeljna utakmica pokazala je da se domaća momčad nalazi u veoma slaboj formi. Domaći tim je prikazao jednu od najslabijih igara u posljednje vrijeme na vlastitom terenu. Takvu slabu igru ne može opravdati ni činjenica, da su domaći bili primorani igrati bez trojice svojih prvotimaca Bege, Đurića i Friganovića. Lopta se bacala nasumce, slabo se pokrivalo, a još slabije otkrivalo. Nedostajalo je i one borbenosti koju smo mogli vidjeti gotovo na svakoj utakmici. Teško bi se moglo kazati ko ga bi od domaćeg tima trebalo istaknuti. Ipak Tambača i Tedling to zaslužuju, jer su se obojica od početka do kraja zdušno borili.

Na protivnoj strani imalo smo prilike vidjeti veoma žilavu i borbenu momčad iz Maribora, koja je i u taktičkom i u tehničkom pogledu nadvisila domaće.

Oni su pružili i u polju i pred vratima korisnu i smišljenu igru. Od pojedinaca vrijedno je istaknuti solidnu igru Zelezingera, Gajšeka i Fivešija. Ovaj posljednji je često stvarao zabunu u redove domaće obrane. Postigao je dva efektivna zgoditka.

Početni udarac imao je »Branik«, koji je do 20. minute iznuديو dva kornera. Prvo poluvrijeme proteklo je u ravnoj igri i dosta mlakoj igri. U 30. minuti domaći skoro da nisu povelili. Tambača je sa nekih 18 metara oštrotukao, ali u gornju stativu. Dvije minute kasnije »Branik« je izveo jedan opasan prodor. Loptu je primio Fiveši i iz teške pozicije uspio pogoditi mrežu. S obje strane redaju se navale, ali su one od strane »Branika« daleko opasnije. U posljednjoj minuti ovog dijela gosti su propustili zrelu priliku za povećanje rezultata, jer je Fiveši kraj praznih vratiju tukao preko gola.

Nastavak igre mnogo je življi i borbeniji. Gosti igraju i dalje dobro, češće ugrožavajući vrata »Sibenika«. U 57. minuti Bašić je imao priliku da se istakne, jer je jednu loptu iz veoma male blizine uspio uhvatiti. Kad su gledaoci očekivali izjednačenje gosti su preko Fivešija postigli drugi zgoditak, koji je izgleda Bašić mogao obraniti. U posljednjim minutima igre domaći vrše pritisak na »Branikova« vrata, a

U VRPOLJU OSNOVAN NOGOMETNI KLUB

Prošlih dana omladina Vrpolja je u čast parlamentarnih izbora osnovala nogometni klub koji je dobio ime »Jedinstvo«. U klubu je dosad učlanjeno 40 omladinaca.

Riješeno je i pitanje igrališta. Seljak Dume Petković ustupio je omladincima vlastito zemljište na kojem će oni do dana izbora urediti nogometno igralište.

D. Benat

li do promjene rezultata nije došlo. Jelenković, Erak II. i Blažević u nekoliko navrata izvršili su nepotrebne prekršaje nad protivničkim igračima. Blažević se toliko zaboravio da je u jednom momentu udario igrača, kada ovaj nije bio u posjedu lopte.

U VII. kolu postignuti su ovi rezultati: u Banjaluci: Borač — Napredak 1:0, u Sapcu: Mačva — Željezničar 1:1, na Cetinju: Lovćen — Budućnost 3:0, u Zagrebu: Zagreb — Velež 2:0 i u Sibeniku: Šibenik — Branik 0:2.

TABLICA

ZAGREB	7	5	1	1	17:6	11
MACVA	7	4	2	1	16:6	10
VELEŽ	7	5	0	2	18:10	10
LOVČEN	7	3	2	2	11:7	8
ZELJEZNIČAR	7	3	1	3	18:13	7
BUDUCNOST	7	3	1	3	8:12	7
BORAC	7	2	1	4	7:18	5
NAPREDAK	7	2	0	5	5:10	4
SIBENIK	7	1	2	4	4:11	4
BRANIK	7	2	0	5	8:19	4

»JADRAN« — GARNIZON JNA (SIBENIK) 6:2

U nedjelju 15. o. mj. odigran je na igralištu u Mandalini u čast izbora za Saveznu skupštinu prijateljski nogometni susret između »Jadrana« i Garnizona JNA Sibenik. Pobjedio je »Jadrana« sa 6:2 (1:2). Zgoditke su postigli za »Jadrana« Ercegović II. (5) i Grbac (1), a za Garnizon lijeva spojka.

KOŠAKARSKI TURNIR SREDNJOŠKOLACA

15. o. mj. završeno je II. kolo košarkaškog turnira srednjoškoolaca. U ovom kolu su postignuti ovi rezultati: VII a) i VI c) 31:25 VIII a) i B. učiteljska 52:26 i VI a) i A. učiteljska 25:25.

U veoma uzbudljivoj igri VII a) pobjedio je lako svoga protivnika. Istakli su se Matić, Vukić i Zupanović, koji vodi na tabeli strijelaca sa 50 postignutih koševa. Ovo kolo proteklo je bez iznenađenja. Uglavnom su pobjedili favoriti. Na tabeli vodi VIII a).

M. Knežić

»SIBENIK« II. — »RUDAR« (SIVERIĆ) 3:2

U predigrig utakmice »Sibenik« — »Branik« odigran je nogometni susret za grupno prvenstvo Dalmacije između »Sibenika« II. i »Rudara« iz Siverića. Nakon dosta uzbudljive igre pobjedio je »Sibenik« II. sa rezultatom 3:2 (1:1) i tako van konkurencije zauzeo prvo mjesto u svojoj grupi. Zgoditke su postigli za domaće Kale (2) i Zorić (1), a za goste lijeva spojka i srednji napadač. Kod »Sibenika« su se istakli Zorić, Brajković, Kale i Pažanin, a kod »Rudara« srednji branič i lijeva spojka. Pred oko 500 gledalaca sudio je Vujić slabo.

»Sibenik« II. nastupio je u ovoj postavi: Nikolić, Pažanin, Bumbak, Rak, Brajković, Mikulandra, Aleksić, Perak, Zorić, Kale i Bjažić. K.

»SIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza radnog naroda za grad i kotar Sibenik
Uredništvo, štamparsko poduzeće »Stampa«

Glavni i odgovorni urednik

NIKOLA BEGO

Tekući račun: Narodna banka Sibenik broj 531—T—292

Rukopisi se ne vraćaju.

Pretpлата za tri mjeseca Din. 84.—, za pola godine Din. 168.—, za godinu Din. 336.—.

BIRAČI!

Izadimo svi na izbore da još jednom potvrdimo politiku bratstva i jedinstva naših naroda, politiku svestranog razvitka svakog naroda posebno i svake nacionalne manjine u Jugoslaviji.